

**ITAS-POMA/FEDER 2001 — Informe
de Seguiment i Avaluació Intermèdia
del Projecte PEMQACC**

Informe tècnic-administratiu de seguiment,
control i avaluació intermèdia relatiu al grau
d'execució del Projecte Europeu per a la Millo-
ra de la Qualitat de les Aigües Continentals a
Catalunya en el marc dels programes operatius
cofinançats pel FEDER

1. INTRODUCCIÓ I OBJECTE DE L'INFORME

El present document s'elabora amb la finalitat de donar compliment a les obligacions de seguiment, control, supervisió i avaluació intermèdia establertes en el marc dels programes operatius cofinançats per organismes internacionals, i particularment per la Unió Europea, en relació amb projectes orientats a la millora de les infraestructures ambientals i de gestió dels recursos naturals.

En aquest sentit, el present informe s'adreça al Comitè Català i Espanyol de Supervisió, Control i Impacte dels Projectes Finançats per Organismes Internacionals, organisme encarregat de verificar l'adequada implementació dels projectes que reben suport financer d'organismes supranacionals i de garantir que els recursos assignats es gestionen d'acord amb els principis de bona administració, eficiència, transparència i responsabilitat institucional.

Aquest informe té com a objectiu principal exposar de manera detallada:

- l'estat d'execució del Projecte Europeu per a la Millora de la Qualitat de les Aigües Continentals a Catalunya,
- el grau d'assoliment dels objectius inicialment definits,
- l'evolució pressupostària de les actuacions desenvolupades,
- així com les incidències i ajustaments detectats durant el període analitzat.

Així mateix, es pretén proporcionar al Comitè informació suficient per tal de facilitar les tasques de supervisió i valoració del grau d'adequació del projecte als criteris establerts pels instruments de finançament europeu.

2. CONTEXT GENERAL I MARC NORMATIU

Durant les darreres dècades, la gestió sostenible dels recursos hídrics ha esdevingut una qüestió d'interès prioritari en l'àmbit de les polítiques públiques, tant a escala estatal com comunitària.

La progressiva consolidació d'una política ambiental europea ha comportat l'adopció de diverses directives orientades a garantir la protecció dels ecosistemes aquàtics,

la millora de la qualitat de les aigües destinades al consum humà i la reducció dels impactes derivats de les activitats humanes sobre els recursos hídrics.

Entre els instruments normatius més rellevants que constitueixen el marc de referència d'aquest projecte es poden destacar:

- la Directiva 91/271/CEE sobre el tractament d'aigües residuals urbanes,
- la Directiva 80/778/CEE relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà,
- així com les línies estratègiques que posteriorment es consolidarien amb la Directiva Marc de l'Aigua.

En el context de l'Estat espanyol i de les seves comunitats autònomes, aquestes directives han impulsat un procés d'adaptació progressiva de les infraestructures de sanejament i dels sistemes de control ambiental.

Catalunya, com a territori amb una elevada densitat de població i amb una activitat industrial significativa, ha hagut d'afrontar diversos reptes en relació amb la qualitat de les seves masses d'aigua continentals.

Davant d'aquesta situació, es va considerar necessari impulsar projectes específics orientats a:

- modernitzar les infraestructures de sanejament,
- millorar els sistemes de monitoratge ambiental,
- reforçar els mecanismes de planificació hidrològica.

3. ANTECEDENTS DEL PROJECTE

El projecte que és objecte del present informe sorgeix com a resposta a una sèrie de diagnòstics tècnics elaborats durant la dècada dels anys noranta, els quals posaven de manifest la necessitat d'incrementar les inversions en infraestructures de sanejament i depuració.

Diversos estudis tècnics i informes institucionals elaborats per organismes autonòmics i estatals van evidenciar l'existència de determinades deficiències estructurals en el sistema de gestió de les aigües residuals, especialment en determi-

nades conques fluvials.

Entre les problemàtiques identificades es poden mencionar:

- insuficiències en la capacitat de depuració d'algunes instal·lacions existents,
- presència d'abocaments contaminants en determinats trams fluvials,
- desigualtat territorial en l'accés a infraestructures de sanejament.

Davant d'aquesta situació, es va considerar convenient impulsar un projecte de caràcter integral que permetés abordar de manera coordinada les diferents dimensions del problema.

El projecte va ser aprovat dins del Programa Operatiu de Medi Ambient cofinançat pel FEDER, amb l'objectiu de contribuir a la millora progressiva de la qualitat de les aigües continentals a Catalunya.

4. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

La finalitat general del projecte consisteix a contribuir a la millora de la qualitat ecològica i química de les aigües continentals mitjançant la implementació d'actuacions estructurals, tècniques i de planificació.

Els objectius específics es poden sintetitzar en els següents punts:

1. Incrementar la capacitat de tractament d'aigües residuals urbanes.
2. Reduir els nivells de contaminació associats a abocaments industrials i urbans.
3. Modernitzar les instal·lacions de sanejament existents.
4. Desenvolupar sistemes més eficients de monitoratge ambiental.
5. Reforçar la coordinació institucional en matèria de gestió hídrica.

Aquests objectius s'inscriuen dins d'una estratègia més àmplia orientada a promoure un model de desenvolupament territorial compatible amb la preservació dels recursos naturals.

5. DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS

El projecte contempla un conjunt ampli d'actuacions estructurades en tres grans àmbits d'intervenció.

5.1 Infraestructures de sanejament

Aquest àmbit inclou la construcció, ampliació o modernització d'estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR), així com la millora dels sistemes de col·lectors i conduccions.

Entre les actuacions previstes destaquen:

- ampliació de diverses instal·lacions de depuració en zones metropolitanes,
- construcció de noves depuradores en municipis de mida mitjana,
- instal·lació de sistemes avançats de tractament biològic.

5.2 Sistemes de monitoratge

El projecte preveu la implantació d'una xarxa ampliada de punts de control destinats a l'avaluació sistemàtica de la qualitat de l'aigua.

Aquest sistema permetrà obtenir informació més precisa sobre l'estat ecològic de les masses d'aigua.

5.3 Actuacions de suport tècnic

Inclouen activitats com:

- elaboració d'estudis hidrogràfics,
- desenvolupament de sistemes d'informació ambiental,
- formació del personal tècnic responsable de la gestió.

6. ESTAT D'EXECUCIÓ DURANT L'EXERCICI 2001

Durant l'any 2001 s'han desenvolupat diverses actuacions previstes en el calendari d'implementació del projecte.

Entre les principals activitats executades es poden destacar:

- inici de les obres d'ampliació de diverses estacions depuradores,
- contractació de diversos estudis tècnics complementaris,

- instal·lació de nous equips de monitoratge ambiental.

El grau global d'execució del projecte se situa aproximadament en un 37% del total previst.

Aquest percentatge es considera coherent amb el calendari inicial d'implementació.

7. EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA

El pressupost total del projecte per al període 1999–2003 ascendeix aproximadament a 86 milions d'euros.

La distribució del finançament és la següent:

- 52 % FEDER
- 28 % Administració General de l'Estat
- 20 % Generalitat de Catalunya

Durant l'exercici 2001 s'ha executat una despesa aproximada de 14,8 milions d'euros.

La major part d'aquesta despesa correspon a:

- obres d'infraestructura,
- assistència tècnica,
- adquisició d'equipament.

8. MECANISMES DE CONTROL I SUPERVISIÓ

El projecte disposa d'un sistema de control estructurat en diversos nivells administratius i tècnics.

Aquest sistema inclou:

- controls tècnics sobre el desenvolupament de les obres,
- controls administratius sobre els procediments de contractació,
- controls financers sobre la gestió dels recursos.

Aquests mecanismes permeten garantir la correcta utilització dels fons públics.

9. RESULTATS PRELIMINARS

Tot i que el projecte es troba en fase d'execució, ja es poden identificar alguns resultats preliminars.

Entre aquests es poden destacar:

- reducció progressiva de la càrrega contaminant en determinats trams fluvials,
- millora de la capacitat de tractament d'aigües residuals,
- reforç dels sistemes de control ambiental.

No obstant això, cal remarcar que l'avaluació definitiva dels resultats del projecte només podrà realitzar-se una vegada finalitzades totes les actuacions previstes.

10. DIFICULTATS I INCIDÈNCIES DETECTADES

Durant el desenvolupament del projecte s'han detectat diverses dificultats, principalment relacionades amb:

- processos administratius de contractació,
- ajustaments tècnics en determinades infraestructures,
- processos de coordinació institucional.

Aquestes dificultats han estat abordades mitjançant mecanismes de coordinació entre les diferents administracions implicades.

11. CONCLUSIONS GENERALS

En termes generals, es pot concloure que el projecte presenta un nivell d'execució satisfactori i coherent amb els objectius inicialment establerts.

Les actuacions desenvolupades fins al moment han contribuït a reforçar els sistemes de sanejament i control ambiental a Catalunya.

Així mateix, el projecte contribueix a avançar en el procés d'adaptació als estànd-

ards ambientals europeus.

Per tot això, es considera convenient mantenir la continuïtat de les actuacions previstes en el marc del projecte.

Informe tècnic-administratiu de seguiment, control i avaluació intermèdia relatiu al grau d'execució del Projecte Europeu per a la Millora de la Qualitat de les Aigües Continentals a Catalunya en el marc dels programes operatius cofinançats pel FEDER

BARCELONA 2001

CCESCIPFOI

